

BRICS ÜLKELERİNDEN ORTADOĞU'DA İTİDAL ÇAĞRISI

BRICS zirvesinde ev sahibi Hindistan'ın çabalarıyla üzerinde uzlaşılan ortak deklarasyonda Ortadoğu'daki savaştan duyulan "derin endişe" dile getirildi, itidal çağrısı yapıldı.

Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'nın İngilizce adlarının baş harflerinden oluşan BRICS, 18'inci Liderler Zirvesi'ni bu hafta sonu Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de gerçekleştiriyor.

İki gün boyunca sürececek zirvenin ilk gününde üye ülkelerin oy birliğiyle kabul edilen ortak deklarasyonda Ortadoğu'daki savaştan duyulan "derin endişe" dile getirilirken azami itidal ve ulusal bakış açılarına saygı gösteren "çok taraflı bir yaklaşım" çağrısında bulunuldu.

Hindistan'daki zirve, ABD ve İran'ın, büyük bölümü çatışmasız geçen Ağustos ayının ardından yeniden birbirini vurmaya başladığı bir dönemde düzenleniyor.

Yeni Delhi deklarasyonunda, BRI-

CS üyesi ülkelerin, uluslararası anlaşmazlıkların "diyalog, istişare ve diplomasi" yoluyla barışçıl şekilde çözülmesinden yana olduğu vurgulandı. Zirvenin açılışında konuşan Çin lideri Şi Jinping de Ortadoğu'daki savaşın "uluslararası toplumun ortak çıkarlarına hizmet etmediğini" söyledi.

HİNDİSTAN'IN ÇABALARI UZLAŞIDA ETKİLİ OLDU

BRICS üyeleri arasında hem İran'ın hem de ABD müttefiki Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) bulunmasının, bu zirvede ortak bir deklarasyon üzerinde uzlaşılmasını zorlaştırabileceği düşünülüyordu.

BRICS ülkelerinin Mayıs ayında Yeni Delhi'de gerçekleştirdiği dışişle-

ri bakanları toplantısında, İran, Suudi Arabistan ve BAE'nin Ortadoğu'daki savaş konusunda yaşadığı görüş ayrılıkları nedeniyle ortak bir deklarasyon üzerinde anlaşılammıştı.

Ancak ev sahibi ülke Hindistan'ın yoğun diplomatik çabaları sonucunda bugünkü liderler zirvesinde üye ülkeler bir ortak metin üzerinde uzlaşmayı başardı.

BRICS ZİRVESİNE HANGİ LİDERLER KATILIYOR?

Zirveye katılan liderler arasında Hindistan Başbakanı Narendra Modi, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, İran Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan, Mısır Cumhurbaşkanı Abdülfettah Sisi ve BAE Devlet Başkanı Şeyh Muhammed

bin Zayed Al Nahyan da bulunuyor. Suudi Arabistan zirvede Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Faysal bin Ferhan tarafından temsil ediliyor. ABD ile Batılı müttefiklerinin domine ettiği dünya düzenine karşı Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin tarafından BRIC adıyla kurulan BRICS, 2010 yılında Güney Afrika'nın katılımıyla bu ismi aldı.

Temelleri 2006 yılında atılan grubun şu an resmi olarak 10 üyesi var. Örgüte adını veren ülkeler dışındaki beş üye ülke Mısır, Etiyopya, Endonezya, İran ve Birleşik Arap Emirlikleri. Örgüte davet edilen ancak henüz resmen üye olmayan Suudi Arabistan da BRICS toplantılarına katılıyor. Bu 11 ülke, dünya nüfusunun yaklaşık yarısını temsil ediyor.

ABD TEMSİLCİLER MECLİSİ'NDE YAPAY ZEKÂ MESAİSİ

ABD'DE son haftalarda yapay zekânın potansiyeline ilişkin geniş yankı bulan endişelerin ardından Temsilciler Meclisinde bu konuyla alakalı önlem alınana kadar oturumların sürdürülmesi çağrısı yapıldı.

Axios'un haberine göre, yapay zekâyâ yönelik endişelerin son haftalarda artmasının ardından bazı Temsilciler Meclisi üyeleri, Meclis Başkanı Mike Johnson'a mektup gönderdi.

Mektupta yapay zekâyâ alakalı önlemler alınana kadar Meclis için planlanan tatilin iptal edilmesi gerektiği vurgulandı.

Gelişmiş yapay zekânın oluşturduğu riskleri ele almak üzere "acil adım atılması" gerektiği belirtilen mektupta, Kongrede yapay zekâ konusunda anlamlı ve iki partinin de desteğini alan önlemler kabul edilinceye kadar oturumların sürdürülmesi gerektiğinin altı çizildi.

Demokrat Temsilciler Meclisi üyesi Sam Liccardo tarafından kaleme alınan mektupta Demokrat üyeler George Whitesides ve Lori Trahan'ın da imzası yer aldı.

YAPAY ZEKÂNIN POTANSİYELİNE YÖNELİK ENDİŞELER

Son üç yıldır yapay zekâ devleri OpenAI ve Anthropic bünyesinde araştırmacı olarak görev yaptığını belirten Jacob Coxon, her iki şirketin de yeterince sorumlu davranmadığını savunarak, Anthropic'ten istifa ettiğini duyurmuştu.

Coxon, şirketlerin kendi kendini geliştirebilen süper zekâyâ ulaşmak için kontrolsüz yarış içinde olduklarını ifade ederek, "Bu teknolojinin gücünü hafife almayın. Bunlar yakında her şeyi hackleyebilecek, herhangi bir alanı bir gecede dönüştürebilecek, gerçek güç ve kaynaklar elde edebilecek insanüstü sistemler haline gelecek." değerlendirmesinde bulunmuştu.

Yapay zekâ modellerini geliştiren sektör çalışanlarının, bu sistemlerin 10 yıl içinde insanlığı "öldürebileceğine" ciddi şekilde inandıklarını öne süren Coxon, yöneticilerin kamuoyu önündeki ılımlı konuşmalarına rağmen kapalı kapılar ardında büyük korku yaşadıklarını iddia etmişti.

Coxon'un açıklamasının ardından sektörde çalışan başka uzmanlar da benzer endişelerini dile getirmişti.

ALABORA OLAN TEKNEİNİN ÜZERİNDE GÜNLERCE KALAN ÇOCUK KURTARILDI

ALASKA'NIN soğuk sularında balık avındayken teknelerinin alabora olması sonucu ağabeyini ve kuzenini kaybeden 15 yaşındaki çocuk, ters dönen teknenin üzerinde iki gün boyunca hayatta kalmayı başardıktan sonra bir balıkçı teknesi tarafından kurtarıldı.

Alaska'nın Rusya sınırına yakın St. Lawrence Adası açıklarında yaşanan olayda, 15 yaşındaki Derek Parker Aghnaanga, yaklaşık iki gün boyunca donma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı okyanusun ortasında kurtarılmayı bekledi.

Ailesinin kayıp ihbarında bulunması üzerine Sahil Güvenlik ekipleri bölgede arama çalışması başlattı. Arama kurtarma uçaklarının tespit ettiği genci, bölgeden geçen The Northwest Explorer adlı balıkçı teknesi halat ve sepet yardımıyla güvenli bir şekilde gemiye aldı.

SOĞUK SULARLA VE KARANLIKLA GEÇEN ZORLU SAATLER

Teknenin alabora olmasının ardından önce kuzeniyle birlikte ters dönen teknenin üzerine tuzanan genç, zorlu hava koşullarına ve buz gibi suya karşı direndi. Kurtarma gemisinin kaptanı Adam White, gencin dişleri birbirine vururken dahi ağabeyinin teknenin altında olduğunu ve kuzeninin bir önceki gece sulara kapılarak hayatını kaybettiğini anlattığını belirtti.

Hipotermi belirtileri gösteren çocuk, gemi mürettebatının battaniye ve ısıtıcı paketleriyle yaptığı ilk müdahalenin ardından sağlıklı bir şekilde koruma altına alındı.

GELEN ACI HABER VE KÖYDEKİ YAS

St. Lawrence Adası'ndaki Savoonga köyünden cuma günü avlanmak üzere açılan grubun pazar günü dönmesi planlanıyordu. Aile yakınları, bölgede balıkçılığın geleneksel bir yaşam biçimi ve geçim kaynağı olduğunu belirtti.

Kurtarma anını telsizden heyecanla dinleyen aile, gencin sağ kurtulmasıyla sevinç gözyaşları dökerken, kazada hayatını kaybeden ağabey Sidney Kulowiye ve kuzeninin cansız bedenleri-ne de ulaşıldığı bildirildi.

SUUDİ ARABİSTAN: DOĞU-BATI BORU HATTI TEDBİREN KAPATILDI

SUUDİ Arabistan Enerji Bakanlığı, (Yemen'de İran destekli Husilerden gelen) saldırıların ardından Doğu-Batı boru hattının tedbir amaçlı kapatıldığını duyurdu.

Konuya ilişkin açıklama, Suudi Arabistan Enerji Bakanlığının ABD merkezli X şirketinin sosyal medya platformundaki hesabından yapıldı.

Enerji bakanlığının açıklamasına göre, Riyad-Medine bölgesindeki Doğu-Batı boru hattının 10 Eylül'de bir dizi saldırıya uğradığı belirtildi. Saldırıların sonucu yaralanmalar olduğu kaydedilen açıklamada, boru hattının tedbir amaçlı kapatıldığı bilgisi paylaşıldı.

'32 SAVAŞ UÇAĞINI HEDEF ALDIK'

Acil durum ve uzman teknik ekiplerin, saldırıların ardından hattın güvenliğini sağlamak için gerekli çalışmaları başlattığı aktarıldı. Husilerin Askeri Sözcüsü Yahya Seri, daha önce yaptığı açıklamada, bölgedeki Suudi Arabistan gemilerine karşı "ablukaya ablukayla, saldırıya saldırıyla" karşılık vereceklerini, Suudi Arabistan'a ait 32 savaş uçağını hedef aldıklarını ve bunlardan 9'unu düşürdüklerini iddia etmişti.

ANTHROPIC: RUS GELİŞTİRİCİLER KAMİKAZE İHA YAZILIMI İÇİN YAPAY ZEKÂ KULLANDI

Yapay zekâ şirketi Anthropic'in hazırladığı rapora göre, Rusya'daki serbest yazılımcılar, insan müdahalesine gerek duymayan otonom "kamikaze" insansız hava aracı sürüşü yazılımı geliştirmek için Claude yapay zekâ modelini kullandı.

ANTHROPIC tarafından yayımlanan kapsamlı raporda, kötü amaçlı aktörlerin yapay zekâ sistemlerini devlet destekli operasyonlar için nasıl kullandığına dikkat çekildi.

Muhtemel Rus geliştiricilerden oluşan küçük bir ekibin, terminal rehberliği, hedef seçimi ve çoklu hava aracı koordinasyonu gibi kritik özelliklere sahip otonom İHA sürüşü yazılımı oluşturmak amacıyla Claude'u kullandığı tespit edildi.

Yazılımın test aşamalarında Ukrayna'nın Donetsk bölgesindeki bir konumun defalarca hedef olarak seçildiği ve coğrafi engelleri aşmak için VPN kullanıldığı belirtildi.

UKRAYNA HEDEFLİ SİBER SALDIRILARDA YAPAY ZEKÂ DÖNEMİ

Raporda ayrıca siber suçluların ve devlet destekli hacker gruplarının siber saldırıları yürütmek için yapay zekâyı yoğun şekilde kullandığı ortaya kondu.

Rusya bağlantılı olduğu belirtilen bir grubun; Ukrayna hükümeti, askeri ve diplomatik sektörlerindeki hedeflere yönelik kimlik avı, otel Wi-Fi ağlarına sızma ve WhatsApp hesaplarını ele geçirme operasyonlarında yapay zekadan faydalandığı ifade edildi.

Grubun, zararlı yazılımların güvenlik sistemleri tarafından fark edildiğini otomatik olarak algılayan ve tespit edilmeyene kadar kodu yeniden yazan bir sistem geliştirdiği kaydedildi.

KİEV'DE ARTAN DRON SALDIRILARI VE CAN KAYIPLARI

Savaşın şiddeti artarken, Rusya'nın jet motorlu insansız hava araçlarıyla başkent Kiev'deki benzin istasyonlarını hedef alan saldırıları yeni bir aşamaya ulaştı. Sabah saatlerinde düzenlenen saldırılarda en az iki kişi hayatını kaybederken, çok sayıda kişi yaralandı. Şehirdeki devlet işletmesine

ait akaryakıt istasyonlarının ard arda vurulması başkentteki günlük yaşamı olumsuz etkilemeye devam ediyor.

Öte yandan Dnipropetrovsk, Zaporizhzhia ve Kharkiv bölgelerinde düzenlenen Rus saldırılarında da üç kişinin yaşamını yitirdiği bildirildi.

ULUSLARARASI DİPLOMASİ VE YAPTIRIM GÜNDEMİ

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Batı'nın Ukrayna'yı NATO'ya çekme girişimlerinin mevcut çatışmaların temel nedeni olduğunu savundu. Diğer taraftan, ABD Temsilciler Meclisi'nin Rusya'ya yönelik yeni ve sert yaptırım paketini gelecek hafta ele alması bekleniyor.

ABD'nin Rus yetkililerin bazı uluslararası toplantılara katılımına izin vermesi ve Avrupa'nın Rus enerjisinden bağımsızlaşma çabalarındaki zorluklar ise küresel düzeyde tartışılmaya devam ediyor.